

شیوه‌نامه اجرایی بورس ابرار

به منظور پاسداشت نیت خیرین عرصه آموزش عالی کشور، هر ساله به تعدادی از دانشجویان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی داخل کشور در مقاطع مختلف تحصیلی، «بورس ابرار» با انگیزه تجلی بخشیدن به مبانی والای انسان‌دوستی و در راستای بهره‌گیری از توانمندی‌های مادی و معنوی خیرین و تشویق و ترغیب توانگران بر اساس شرایط مندرج در این شیوه‌نامه اعطاء می‌گردد. این شیوه‌نامه (دستورالعمل اجرایی) به استناد «آیین‌نامه جامع اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان ایرانی» مصوب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۹، به شرح زیر تدوین گردیده است.

ماده ۱: تعاریف و اختصارات

- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- سازمان: سازمان امور دانشجویان
- اداره کل: اداره کل بورس و اعزام دانشجویان
- شورا: شورای مرکزی بورس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- حامی: نهادی است عام المنفعه، دولتی یا غیردولتی که براساس قوانین جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کند. (کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی، بنیاد علوی، مؤسسه خیریه، خیرین و ...)
- تبصره: افراد نیز با تأیید شورا، می‌توانند به عنوان خیرین در زمینه بورس ابرار فعالیت داشته باشند.
- مؤسسه: هر یک از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، پژوهشی دولتی دارای مجوز از مراجع ذی ربط که طبق مقررات وزارت فعالیت می‌کنند.
- بورس: امتیاز مادی یا معنوی است که به دانشجوی منتخب جهت تحصیل در یک یا بخشی از مقطع تحصیلی یا دوره تحقیقاتی در داخل کشور طبق این شیوه‌نامه اعطاء می‌گردد.
- بورسیه: دانشجویی که در مدتی از تحصیل یا تحقیق خود از امتیاز بورس استفاده کرده باشد.

- متقاضی: شخصی که درخواست استفاده از امتیاز بورس ابرار جهت ادامه تحصیل یا تحقیق در یکی از موارد مذکور در این شیوه‌نامه را داشته باشد.
- کارگروه ارزیابی مؤسسه: گروهی از مدیران و خبرگان مؤسسه که وظیفه شناسایی و ارزیابی افراد تحت حمایت بورس ابرار را بر عهده دارند.
- دبیرخانه کارگروه ارزیابی مؤسسه: دبیرخانه ارزیابی مؤسسه در مرکز مشاوره و سلامت مؤسسه مستقر بوده و مسئولیت آن بر عهده رئیس مرکز مشاوره و سلامت مؤسسه می باشد و وظیفه شناسایی، تشکیل پرونده، اخذ استعلامات مورد نیاز جهت بررسی و ارزیابی افراد واجد شرایط بورس ابرار در کارگروه ارزیابی مؤسسه، تشکیل جلسات کارگروه ارزیابی مؤسسه و ارتباط با کارگروه ارزیابی سازمان را بر عهده دارد.
- کارگروه ارزیابی سازمان: گروهی از مدیران و کارشناسان سازمان که وظیفه نظارت بر عملکرد کارگروه ارزیابی مؤسسه و اخذ تصمیمات نهایی در خصوص لغو و یا ادامه اعطای بورس به افراد متقاضی در شرایط خاص را بر عهده دارند.
- سامانه یکپارچه: سامانه‌ای یکپارچه که در پایگاه سازمان جهت راهبری و تسهیل فرآیند اعطای بورس ایجاد شده است.
- صندوق: صندوق حامیان دانشجویان سازمان امور دانشجویان، که کمک های مالی اهدا شده از سوی حامی در آن نگهداری می گردد و مدیریت آن بر عهده سازمان امور دانشجویان می باشد.

ماده ۲: اهداف

- ۲-۱- حمایت خیرین از دانشجویان برتر و مستعد
- ۲-۲- ساماندهی و بهره‌گیری از توانمندی‌های مادی و معنوی خیرین و واقفان، تشویق و ترغیب آنان در جهت تقویت و گسترش خدمات به دانشجویان
- ۲-۳- اشاعه و گسترش فرهنگ اسلامی خیرات و وقف در جامعه و بهره‌گیری از این فرهنگ در راستای توسعه کمی و کیفی و اعتلای سطح خدمات به دانشجویان
- ۲-۴- شناسایی و حمایت از دانشجویان کم بضاعت مؤسسات

شماره: ۴/۲۸۶۷۳۱

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۳

پیوست:

ماده ۳: تسهیلات

۳-۱- بورسیه در حین تحصیل از مقرری ماهیانه و مزایا به شرح زیر و به تشخیص کارگروه ارزیابی استفاده می‌نماید.

۳-۱-۱- گروه اول دانشجویانی که فقط مقرری دریافت می‌نمایند.

۳-۱-۲- گروه دوم دانشجویانی که از مزایا شامل کمک هزینه ایاب و ذهاب، تغذیه، خوابگاه، بن خرید کتاب و لوازم التحریر استفاده می‌نمایند.

۳-۲- مدت زمان استفاده از بورس، حداکثر ۴ نیم سال تحصیلی برای مقطع کاردانی، حداکثر ۸ نیم سال تحصیلی برای مقطع کارشناسی، حداکثر ۴ نیم سال تحصیلی برای مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته، حداکثر ۱۲ نیم سال تحصیلی برای مقطع کارشناسی ارشد پیوسته، حداکثر ۱۰ نیم سال تحصیلی برای مقطع دکتری حرفه‌ای، حداکثر ۱۴ نیم سال تحصیلی برای دکتری تخصصی پیوسته و حداکثر ۸ نیم سال تحصیلی برای مقطع دکتری تخصصی ناپیوسته می‌باشد.

تبصره ۱: میزان مقرری پس از تصویب در شورا و به شرط تأمین اعتبار از سوی حامی اعلام می‌گردد.

تبصره ۲: مبالغ دریافتی از حامی و همچنین مبالغ عودت داده شده توسط دانشجویان بورسیه در صندوق نگهداری می‌شود.

۳-۳- مقرری بورس به صورت ماهانه توسط سازمان از منابع موجود در صندوق به حساب بورسیه واریز می‌شود.

۳-۴- تسهیلات بورس در صورت داشتن انتخاب واحد فعال در هر نیم سال تحصیلی و رعایت تمامی مفاد این شیوه نامه توسط بورسیه، به ایشان اعطاء می‌گردد.

تبصره ۳: مؤسسه موظف است در پایان هر نیمسال تحصیلی، وضعیت آموزشی دانشجوی بورسیه را از طریق سامانه یکپارچه بورس به سازمان اعلام نماید.

تبصره ۴: رضایت بخش نبودن تحصیل دانشجوی بورسیه، منجر به قطع کامل و یا موقت بورس تحصیلی بر اساس

ماده ۷ می‌گردد.

ماده ۴: شرایط عمومی

۴-۱- ایمان و اعتقاد به مبانی دین مبین اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

تبصره: داوطلبان از اقلیت‌های مذهبی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران فقط از شرط ایمان و اعتقاد به مبانی دین مبین اسلام مستثنی هستند.

۴-۲- شرایط قانونی و شرعی خاص که توسط خیر تعیین شده است.

۴-۳- رعایت تقوا در گفتار و کردار که نشانه آن انجام واجبات و اجتناب از محرمات است.

۴-۴- وابسته نبودن به احزاب و گروه‌های ملحد، محارب و غیرقانونی

۴-۵- حسن شهرت و نداشتن سوء پیشینه کیفری

۴-۶- نداشتن حضور و فعالیت‌های مغایر با قوانین و شئون اخلاقی در فضای مجازی و عدم ارتباط با شبکه‌های

معاند

۴-۷- دارا بودن کارت پایان خدمت و وظیفه، معافیت دائم یا معافیت تحصیلی برای متقاضیان مذکر

۴-۸- داشتن توانایی روحی، علمی و مهارتی لازم متناسب با رشته تحصیلی، الزامات حرفه‌ای و مطابق با اهداف

بورس

ماده ۵: شرایط اختصاصی

۵-۱- پذیرش و ثبت نام در یکی از مؤسسات

۵-۲- دانشجوی متقاضی بایستی جزو دهک‌های پایین جامعه و تحت پوشش نهاد های حمایتی کشور (کمیته

امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و ...) باشد.

۵-۳- تأیید صلاحیت علمی، عمومی و داشتن شرایط بورس ابرار توسط کارگروه ارزیابی مؤسسه

۵-۳-۱- اعضای کارگروه ارزیابی مؤسسه شامل (مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در مؤسسه، معاون

دانشجویی مؤسسه، معاون فرهنگی مؤسسه، رییس مرکز مشاوره و سلامت مؤسسه، مسئول بسیج اساتید مؤسسه

و مسئول بسیج دانشجویی مؤسسه) می باشد.

تبصره ۱: تصمیم‌گیری کارگروه ارزیابی مؤسسه با تعداد نصف اعضا بعلاوه یک، رسمیت می یابد و قانونی است.

شماره: ۴/۲۸۶۷۳۱

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۳

پیوست:

تبصره ۲: در صورت اعلام اعطاء بورس ابرار به افراد واجد شرایط از سوی سازمان، دبیرخانه کارگروه ارزیابی مؤسسه موظف است در هر نیمسال تحصیلی حداقل یک جلسه کارگروه ارزیابی جهت شناسایی و ارزیابی افراد متقاضی بورس ابرار را برگزار نماید.

تبصره ۳: مؤسسه موظف است در هر نیمسال تحصیلی صورتجلسه نهایی کارگروه ارزیابی خود را برای سازمان ارسال نماید.

تبصره ۴: نظارت و بررسی عملکرد بورسیه در هر نیمسال تحصیلی توسط دبیرخانه کارگروه ارزیابی مؤسسه صورت می پذیرد.

۵-۳-۲- مکان ارزیابی، مؤسسه محل تحصیل دانشجو می باشد.

۵-۳-۳- فرم ارزیابی و نحوه امتیازدهی از طرف سازمان به مؤسسه اعلام می گردد.

۵-۳-۴- پس از شناسایی افراد واجد شرایط توسط دبیرخانه کارگروه ارزیابی مؤسسه و ارزیابی افراد واجد شرایط در کارگروه ارزیابی مؤسسه در هر نیمسال تحصیلی، اسامی نهایی بورسیه های ابرار مؤسسه به سازمان اعلام می شود.

۵-۴- نظارت و بررسی عملکرد بورسیه به صورت سالیانه، توسط کارگروه ارزیابی سازمان صورت می پذیرد.

۵-۵- تصمیمات نهایی در خصوص لغو و یا اعطای بورس ابرار به افراد بورسیه در شرایط خاص مندرج در شیوه نامه، بر عهده کارگروه ارزیابی سازمان می باشد.

۵-۶- شرایط پذیرش بورسیه، شامل تعداد، جنسیت، حداکثر سن، رشته، شرایط روحی و جسمی، شرایط علمی و مهارتی، معدل مقطع تحصیلی قبلی (دیپلم، کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد و ...)، پس از هماهنگی با حامی و تصویب در شورا به مؤسسات اعلام می شود.

ماده ۶: شرایط اعطای بورس

۶-۱- شناسایی افراد مستعد به شرح ذیل:

۶-۱-۱- دانشجویان واجد شرایط کلیه مقاطع تحصیلی مؤسسه از طریق شناسایی توسط اعضای کارگروه ارزیابی

مؤسسه، استعلام و معرفی از سوی نهادهای حمایتی (کمیته امداد امام خمینی (ره)، بهزیستی و ...) توسط دبیرخانه

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۴۴۷۳۴-۱۵۸۱۹
صندوق پستی: ۱۱۱۷-۱۵۸۱۵
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

کارگروه ارزیابی مؤسسات مشخص و پس از بررسی و ارزیابی در کارگروه ارزیابی مؤسسه، اسامی نهایی به همراه مستندات لازم از سوی مؤسسه به کارگروه ارزیابی سازمان اعلام می گردد.

۶-۲- در صورت احراز شرایط مشخص شده توسط سازمان، پس از بررسی مستندات و ارزیابی توسط کارگروه ارزیابی مؤسسه و اعلام اسامی نهایی به سازمان، وی به عنوان بورسیه به حامی معرفی می شود.

تبصره: در صورتی که کارگروه ارزیابی سازمان در شرایط خاص مندرج در شیوه نامه پس از بررسی مستندات به نتیجه نهایی در خصوص اعطاء و یا لغو بورس به افراد بورسیه نرسد، می تواند با حفظ کرامت انسانی از دانشجویان جهت مصاحبه در سازمان دعوت بعمل آورد.

ماده ۷: عوامل محرومیت موقت یا کامل از تسهیلات بورس

۷-۱- دانشجوی بورسیه که یک نیمسال مشروط شود برای شش ماه آتی به صورت موقت تسهیلات بورس دریافت نخواهد نمود و چنانچه این مشروطی برای بار دوم اتفاق افتد، بورس وی به صورت کامل لغو خواهد شد.

۷-۲- چنانچه معدل هر نیمسال بورسیه از ۵۰ درصد اول همان رشته و مقطع کمتر باشد، بورس نیمسال بعدی قطع خواهد شد. تکرار دو نیمسال متوالی یا سه نیمسال غیرمتوالی این مورد، منجر به قطع کامل بورس می گردد.

۷-۳- حداقل واحدهای گذرانده شده دانشجوی بورسیه مقطع کارشناسی در طی ۴ نیمسال تحصیلی نباید از ۶۰ واحد کمتر باشد. در غیر این صورت بورس دانشجوی قطع می گردد.

۷-۴- حداقل واحدهای گذرانده شده دانشجوی بورسیه مقطع کارشناسی ارشد در طی ۲ نیمسال تحصیلی نباید از ۱۶ واحد کمتر باشد. در غیر این صورت بورس دانشجوی قطع می گردد.

۷-۵- حداقل واحدهای گذرانده شده دانشجوی بورسیه مقطع دکتری در طی ۲ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۶ واحد باشد. همچنین این دانشجویان بورسیه باید امتحان جامع (در صورت وجود) خود را تا ترم چهارم گذرانده باشند، در غیر این صورت بورس دانشجوی قطع می گردد.

تبصره: در شرایط خاص، با ذکر دلایل همراه با مستندات، با رأی و تصمیم کارگروه ارزیابی مؤسسه امکان برقراری مجدد تسهیلات بورس وجود دارد و در صورت تکرار، تصمیم گیری نهایی جهت برقراری مجدد تسهیلات بورس

برعهده کارگروه ارزیابی سازمان می باشد.

ماده ۸: سایر مقررات

۸-۱- دانشجویان بورس ابرار چنانچه متقاضی سایر بورس ها باشند، در صورت پذیرفته شدن در بورس مورد تقاضا، می توانند از آن بورس استفاده نمایند، در صورت برقراری سایر بورس ها برای دانشجوی، بورس ابرار وی قطع می گردد.

۸-۲- بورس تحصیلی و مزایای ناشی از آن در صورت تأمین اعتبار قابل پرداخت خواهد بود و بورس ابرار هیچگونه اولویت و رابطه استخدامی با سازمان، مؤسسه و حامی ایجاد نمی نماید.

۸-۳- در صورت تغییر رشته/گرایش دانشجوی بورسیه، ادامه بورس مشروط به موافقت کارگروه ارزیابی مؤسسه می باشد.

۸-۴- چنانچه بورسیه تحصیل خود را به پایان نرساند و از تحصیل انصراف دهد یا اخراج شود، برای همیشه از برخورداری بورس ابرار و سایر بورس های وزارت علوم محروم خواهد شد.

۸-۵- چنانچه در طول دوره تحصیل، به دلایل مندرج در آئین نامه انضباطی علیه دانشجوی رأی قطعی صادر شود، مؤسسه مجاز است تا بورس وی را قطع و به سازمان اعلام نماید.

۸-۶- مهمان شدن بورسیه در سایر مؤسسات، علاوه بر رعایت مفاد آیین نامه جامع میهمانی و انتقال دانشجویان مؤسسات، تنها با موافقت اداره کل بلامانع است.

۸-۷- در طول مرخصی تحصیلی، تسهیلات بورس پرداخت نخواهد شد.

تبصره: دانشجویان دکترا که فرصت تحقیقاتی داخل و خارج از کشور را با استفاده از بورس سازمان سپری می نمایند، در طول این مدت فقط از مقرری بورس فرصت تحقیقاتی استفاده خواهند کرد.

۸-۸- بورسیه، از هر حیث تابع آئین نامه ها و مقررات دوره های تحصیلی مؤسسه خواهد بود.

۸-۹- پس از اتمام دوره تحصیلی بورسیه، مدارک دانش آموختگی وی مطابق با آئین نامه های آموزش رایگان مؤسسه می باشد و بورس ابرار تعهدی اضافه بر آن، برای بورسیه ایجاد نمی کند. البته در صورت نیاز به لغو تعهدات آموزش رایگان، علاوه بر هزینه مربوطه، مبالغ مربوط به تسهیلات بورس ابرار (به میزان مقرری پرداختی در سال مورد تقاضای لغو) نیز باید به صندوق سازمان عودت داده شود.

شماره: ۴/۲۸۶۷۳۱
تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۳
پیوست:

ماده ۹: این شیوه نامه مشتمل بر ۹ ماده و ۱۳ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۲ به تصویب شورای مرکزی بورس رسیده و از تاریخ ابلاغ قابل اجراء است و هرگونه اصلاح یا تغییر مفاد شیوه نامه تنها با تصویب شورای مرکزی بورس معتبر می باشد.

دکتر رضا صابری
عضو شورا و
رئیس مرکز حقوقی، لوایح و امور مجلس

دکتر قاسم عموعابدینی
عضو شورا و
معاون آموزشی وزارت

دکتر پیمان صالحی
عضو شورا و
معاون پژوهشی وزارت

دکتر هاشم داداش پور
رئیس شورا و
معاون وزیر و رئیس سازمان

دکتر روح اله رازینی
عضو شورا و
رئیس مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت

دکتر علی شمسی پور
عضو شورا و
مدیرکل حوزه وزارتی وزارت علوم

دکتر سجاد محمد علی نژاد
عضو شورا و
معاون فناوری و نوآوری وزارت

دکتر اردوان ارژنگ
عضو شورا و
معاون امور دانشجویان داخل سازمان

دکتر سیدسلیمان سید افقهی
عضو شورا و
قائم مقام بنیاد ملی نخبگان

دکتر محمد خلیج امیر حسینی
عضو شورا و
رئیس مرکز جذب اعضای هیأت علمی وزارت

دکتر محمد محمدی مسعودی
دبیر شورا و
مدیر کل بورس و اعزام دانشجویان

دکتر محمد جواد سلمانپور
عضو شورا و
معاون بورس و امور دانشجویان خارج سازمان